

fort denne Lov henfører, vil, dersom Loven antages, nødes til at fratræde og, naar en Minister fratræder, og det navnlig en Minister, som beklæder ikke alene Stillingen som Indenrigsminister, men tillige som Premierminister, og desuden har en anden Portefeuille i sine Hænder, saa gad jeg dog vide, om der ikke deraf vilde kunne fremkomme en saadan Ministerkrise, hvis Udfald ikke kan forudsæes, om ikke, uden Hensyn til de Anskuelser, som maatte gøre sig gjældende hos Regjeringen om den enkelte Lov, en saadan Ministerkrise kunde foranledige, at hele Ministeriet splittedes, og at en heel Forandring foregik deri. Det er forresten høist mærkverdigt i nærværende Tilfælde, at de Mænd, som stærkest kæmpe for Lovens Antagelse, netop erklære deres ministerielle Tænkemaade. Det er uheldigt, at denne ministerielle Tænkemaade gaar i det Hele ud paa at tage Hensyn til en fratraadt Minister og ikke til den nuværende Indenrigsminister. Og, naar man nu tillige veed, hvor stor en Indflydelse den enkelte Minister har paa de Sager, der henhøre under hans Jag, kan man ogsaa meget godt forstaae, at den fratraadte Minister kunde ved sin Vægt saaledes styrke det nærværende Lovforslag i Statsraadets Forhandlinger, at det har kunnet vinde den kongelige Sanction til Forelæggelse for Rigsdagen, uagtet det i det Hele taget ikke stemmede overeens med de øvrige Ministres Anskuelser. Men en ganske anden Stilling faaer Loven, naar den vender tilbage til Statsraadet i en forandret Skikkelse og under en Ministers Veiledning, som har erklæret sig fuldkommen imod dens Principer. Jeg troer, at da vil Ingen af de øvrige Ministre finde sig saaledes bunden ved sine tidligere Udtalelser, efterat Loven i mange væsentlige Retninger var forandret, at han skulde erklære at ville vedblive, medens den vedkommende Minister traadte ud. Jeg troer, som sagt, at der da vil fremkomme en fuldstændig Ministerkrise, som man ikke kan see Enden paa.

Jeg skal endnu kun tillade mig at henlede det høitærede Things Opmærksomhed paa een Betragtning. Det er gjentagende under Forhandlingerne af denne Sag berørt, at det dog

kun var en ringe Reform, som foregik, en Forandring, som ikke fra alle Sider erklæres for at være gennemgribende, men som dog af de Fleste ansees for at være en Forbedring, og som af Andre antages som Noget, man midlertidigen kunde gaae ind paa, for saa derefter at faae en bedre og yderligere Reform. Dette staaer i Forbindelse med den Anskuelse, som gjør sig gjældende hos en stor Deel af Rigsdagen, at Forsætningen dog trænger til at stadfæstes, at vor hele constitutionelle Forsætning maa styrkes, at dens Betydning maa hævedes derved, at man ideligt og ideligt fremmer andre Reformers. Det er altsaa efter disse Rigsdagsmedlemmers Anskuelser kun en lille Begyndelse, man gjør her i dette Lovudkast paa at gennemføre en lille Reform, og denne lover man skal blive efterfulgt af mange, mange andre indre Reformers, og derved skal man styrke vor Forsætnings Betydning. Jeg er nu af en ganske modsat Anskuelse i denne Retning. Jeg troer, at det, der nærmest har tjent til at hæve vor Forsætnings Betydning, er, at vi viseligen have holdt os til de bestaaende Forhold, uden deri at gennemføre mange og betydelige Reformers. Vi have seet mange Forsætninger, der opstode omtrent samtidigen med vor, strax gjøre sig det til Opgave at fremme mange og vigtige Reformers i det Indre, og disse Reformers, som saaledes bleve fremmede, gif overstyr og overende ligesaa gesvindt som vedkommende Forsætninger, der havde fremkaldt dem. Vor Forsætning bestaaer endnu, og Hovedgrunden til, at den lever og forhaabentligt kan leve lang Tid endnu, er det Maadehold, hvormed Rigsdagen er gaaet ind paa saadanne indgribende Reformers. Jeg troer derfor at maatte gøre opmærksom paa den Fare, man fremkalder netop derved, at man anseer det som en Begyndelse til en af de mange Reformers, der skulle følge bag efter, og af denne Grund giver sin Stemme til denne Sag, som man iøvrigt slet ikke finder paa denne Maade at være heldigt udviklet.

Formanden: Jeg veed ikke, om Noget ellers ønsker Ordet?

Friis: Jeg tillader mig at begjære det.

Formanden: I saafald er der begjært